

"רואה אני שהנך מכניס את עצמך בחוצפה ובעזרת מצח בדיני תורתנו הקדושה", אמר. "אתה מבקש שאעוות את הדין, אזכה את החייב ואחייב את הזכאי. ומשכך, גוזרני עליך, שלא תתמנה למלך מרוקו, ותחתוך ייתן ה' את המלוכה לרעך השוב ממך."

דממה נשתררה בחדר, תלמידיו של רבי יעקב שנכחו במקום התכווצו במקומותיהם באימה. מי יודע מה תהיה תגובתו של המושל העריץ נוכח הדברים הקשים.

התגובה לא איחרה מלהגיע. "אני עומד להתמנות למלך", סינן המושל מבין שיניו בזעם, כשעיניו מוצפות דם. "וכאשר אעלה על כס המלוכה, הדבר הראשון שאעשה יהיה להוציא להורג אותך. חכם יעקב, אדון אותך כמורד במלכות והתליין יתיו את ראשך מעליך."

והוא קם ממקומו, היטיב את גלימתו לגופו ועזב את הבית בלא לומר שלום. המשלחת שהמתינה לו בפתח ארמונו כמעט שהשכיחה ממנו את מאורעות השעה האחרונה.

הייתה זר משלחת מטעם הארמון, שהגיעה בכדי לבשר על מותו של המלך האהוב, כמו גם על מינויו של המושל למלך תחתיו.

"אדוננו המלך", כרעו חברי המשלחת ברוך לפני מושל המחוז. "יחי אדוננו המלך לעולם, המלך מת, ושרי הארמון שלחנו להביאך אל רבאט, הברידה, להכתירך למלך על מרוקור כולה."

ביקורה של המשלחת בתאפילאלת לא נותר בגדר סוד. השמועה על מותו של המלך ועל עלייתו של המושל על כס המלוכה עשתה לה כנפיים בכל רחבי המחוז, ובכל קרן רחוב, בשווקים ובחצרות הבתים, דנו הבריות בלהט ובחוס אודות הצפוי להם תחת המלך החדש.

ובעוד מושל המחוז אורז את חפציו ועולה על הכרכרה המלכותית שתובילנו לרבאט, ברוב רושם והדר, התדפקו תלמידיו של רבי יעקב אבוחצירא על דלת חדרו בבהלה עמוקה.

"רבנו", לחשו ברעד. "אנא, יואיל נא לברוח מן העיר. כבד הכינונו מקום עבודו, דירת סתר באחד הכפרים הסמוכים. אם, חס וחלילה, יגיע המושל אל הארמון לפני שיספיק רבנו להימלט על נפשו, קרוב לוודאי שבעלותו על כס המלכות יבקש לקחת נקמה מרבנו וליטול את חייו מן העולם."

אלא שרבי יעקב לא התרשם. בפניו לא נע שריר. "לאט לכם", הרגיע את תלמידיו. "מושל המחוז לא יתמנה למלך ויהי מה. כבד גזרתי עליו מה שגזרתי, והורדתיו מגדולתו בשמים."

איש מבין התלמידים לא ההין לחלוק על דבריו הנחרצים של רבי יעקב. הם הכירו בקדושת רבם, וידעו כי מהלכים לו בשמים. צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים.

הודעות מרכז "Shafar" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

שיעורי לווין

לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל כל מוצאי שבת אפשר לצפות בשיעורי הרשב"צ ר' יצחק יוסף שליט"א בלוויין על מסך גדול בבית הכנסת אשר ב"שבט סופר"

מנויים: לקבלת העלון חינם במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

יוסף ורחל

"ויאסר יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו נושנה וירא אליו"

ויפול על צואריו, ויבך על צואריו עוד

מפרש רש"י: "וירא אליו - יוסף נראה אל אביו. ויבך על צואריו עוד - לשון הרבות בכיה... אף כאן הירבה והוסף בבכיות על הרגיל". עד כאן מצידו של יוסף. "אבל יעקב לא נפל על צוארי יוסף ולא נישקו, ואמרו רבותינו, שהיה קורא את שמע" (רש"י שם). עשרים ושתיים שנה חלפו מאז שיוסף בן זקוניו נקרע מיעקב, ויעקב מאן להתנחם. "ויקרע יעקב שמלותיו וישם שק במותניו ויתאבל על בנו ימים רבים" (לז. לד).

יעקב, כעת פוגש את בנו, לא בוכה, ולא מראה כל רגש, אלא בדיוק באותם הרגעים של הפגישה בוחר לאמר קריאת שמע. מה קורה ליעקב? מה עומד מאחורי הקיפאון הזה? מדוע הוא נראה אדיש? עלינו להבין, שכאשר הו"ל אומרים שהוא קרא קריאת שמע - משמע שבהרו לומר לנו שהוא קיים מצוה שהינה קבלת עול מלכות שמים. כאשר אדם אומר קריאת שמע, הוא כעצם מודה על השגחת אלוקים על המתרחש סביבו. יעקב לא היה אדיש. נהפוך הוא, יעקב היה מלא רגש ומלא הודיה למה שקרה שהוא סוף סוף זוכה לראות את בנו יקירו. לאחר עשרים ושתיים שנים, אחרי פירוד וניתוק מבנו שעזב אותו כנער צעיר והנה עתה הוא משמש כמשנה למלך במצרים, וחוזר אליו. יעקב לא אדיש, אמנם לא שומעים ממנו קריאות של גיל וצהלה, צעקות של שמחה, אלא הודיה למו שהולל את המפגש הזה: הודיה לה' - ובאותו רגע של הודיה החליט יעקב לשוב ולקבל עליו עול מלכות שמים.

כאשר אנחנו מסתכלים על השמחה שבלב בעת איחוד משפחות, לאחר פרידה ארוכה, אמנם אנו עדים לדמעות רבות הנשפכות, ולקריאות שמחה, מצד שני. לעיתים קרובות מי שאירגן את האיחוד המחודש עומד מן הצד ואף אחד לא שם לב אליו.

האנשים שנפגשו מחדש הם כל כך מלאים בשמחה שלהם ובסיפוק שיש להם באותם רגעים, עד שהם שוכחים את זה שנתן להם להתאחד ולהפגש שנית. באותם רגעים של איחוד, הם מאד אנוכיים, איש השים בודאי שיש להם זכות להיות אנוכיים, אבל דוקא ברגעים אלה, איש לא יבוא אליהם בטענות על כך שהם שוכחים מי זה שגורם להם לשמחה ולמפגש, והוא לא יבוא אליהם בטענות כלל. אותו מפגש בודאי יהנה מעצם המפגש, אך אין זה משנה את עובדת היותם אנוכיים, אין זאת אומרת, שאם היו הגיוניים יותר, היו מבינים שעליהם לנשק ולחבק את אותו גורם למפגש, לפני שהם מתבקים איש את רעהו.

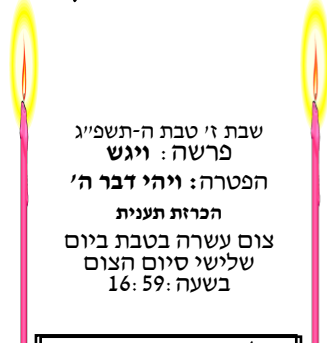
אנו מטבענו אנוכיים, ויש מקרים והזדמנויות בהם אנו מצדיקים את האנוכיות שבנו, אז אנו אומרים לעצמנו, מדוע לא? יעקב אבינו, שהיה אף הוא מלא שמחה והודיה מעצם המפגש עם יוסף, לא היה אנוכי, הוא ידע להודות לה' לפני הכל. הוא לא סיפק קודם את צרכיו האנושיים ורק לאחר מכן התפנה להודות לגורם למפגש. האנוכיות היא מבעית, אנשים קמים בבוקר והמהשבות הראשונות שלהם עוסקות בכיצד ישנו, מה יעשו באותו יום, ה"אני" הוא במרכז הייחם.

התורה מלמדת אותנו, שעל האדם לשים את ה' במרכז החיים ולא את הדאגה לעצמו. עלינו לשים במרכז את ההכרה שהכל בא מאת ה'. את זאת לימד אותנו יעקב בקראו קריאת שמע, ואל דרגה זו, עלינו לנסות להגיע.

נערך ויוצא לאור ע"י "הספדי יוסף ורחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איז'ה סויסה ז"ה שנלב"ע ביום כ"ו מרחשון התשע"ז

1433

מתפלל

שבת ז' טבת ה-תשפ"ג
פרשה: ויגש
הפטרה: ויהי דבר ה'
הכרזת טענית
צום עשרה בטבת ביום
שלישי סיום הצום
בשעה: 16:59

הדלקת נרות - 16:23
צאת השבת - 17:16
ר"ת: 17:47

הדלקת נרות בשבת הבאה 16:28

זמן	ויגש
עמוד השחר: 5:39	5:40
זמן טלית: 5:46	5:47
זריחה: 6:40	6:41
חצות: 11:42	11:46
מנחה גדולה: 12:08	12:11
שקיעה: 16:45	16:51

Shafar phone

"אם לא ירד אחיכם הקטון אתכם לא תוסיפון לראות פניו"

אמר ר' לוי יצחק מברדיטצ'וב: לאותם צדיקים הדואגים רק לעצמם ולעולם הבא שלהם, אומר הקב"ה: "אם לא ירד אחיכם הקטון אתכם" - אם לא תתאמצו גם בשביל אחיכם הפשוטים והנמוכים בדרגה - אין לי חפץ בכס...

העלון לרפואת חמ"ל שלום בר שמחה משה בר דוד ונורית מרת אהודי זינבה בת חל ועל"ז חמוני מרים בת רחל ז"ה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

photo netop & more ltd

"אני יוסף אזויכם"

בפרשת מקץ כתוב: "ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו" (מב, ח). אמרו חז"ל בגמ' (כתובות כז) וברש"י: 'מלמד שיוסף יצא למצרים בלא זקן ועתה היה עם זקן. הרמב"ן הקשה, הרי יששכר וזבולון היו כמעט בגילו של יוסף ולמה הוא הכיר אותם והם לא הכירוהו? ותר"ץ: שכיון שהכיר הגדולים כראובן ושמעון, הכיר גם את הקטנים אפילו שהיו עתה עם זקן. נראה שעדיין קשה לומר שמתוך עשרה אחים, לא יהיה אחד לפחות שיבחין ביוסף אחיהם, בקולו ובתנועותיו, מה גם שידעו כולם שיוסף נמצא במצרים וסביר שיהודי חכם לא ישאר עבד, והיה צריך לעלות בדעתם שהעומד לפניהם הוא יוסף.

חז"ל (חגיגה ד): אומרים על הפסוק בפרשתנו: "ולא יכלו אחיו לענות אותו כי נבהלו מפניו" - ר' אלעזר כשהגיע לפסוק זה היה בוכה, ומה תוכחה של בשר ודם (של יוסף), כתוב "ולא יכלו אחיו לענות אותו", תוכחה של הקב"ה לעתיד לבא, על אחת כמה וכמה" אך אינו מבואר, היכן מרומז שיוסף הוכיח אותם? ויש לומר שעצם התגלותו לאחיו, היא היא התוכחה היותר גדולה. וכך גם לעתיד לבא, כאשר האדם יעמוד לפני הקב"ה, הבושה שלו מעוונותיו תהיה כפולה ומכופלת. והנה גם היום אנו עומדים לפני ה': "דע לפני מי אתה עומד". הקב"ה מלא כל הארץ כבודו, והוא נמצא ומשגיח עלינו תמיד וכמבואר בשו"ע א"ח סי' א': "המלך הקב"ה מלא כל הארץ כבודו, עומד עליו ורואה מעשיו". אם כן מדוע אנו לא מזדעזעים מפני הקב"ה? אלא ודאי "השאר שבעיסה מעכב", כלומר היצה"ר מסתיר מאתנו את האמת הגדולה הזאת, הוא מסמא את עינינו הרוחניות שלא נתבונן בהשגחת ה' עלינו, ועוד יותר מזה, היצר מכחיש את השגחת ה' עלינו, כאילו שאיננו מכירים אותו יתברך.

הטעם שהאחים לא הכירו את יוסף, היה בגלל יצר הגאווה שלא להכנע לצדיק אמת, שלא

להכנע לחולם החלומות שאמרו לו: "המלוך תמלוך עלינו אם משול תמשול בנו". הקטן שבאחים והפחות מנוסה ישלוט עלינו החכמים הגדולים? לכן היצר סימא את עיניהם, שלא להעלות על הדעת שהעומד לפניהם הוא יוסף. וכנ"ל ביחס לקב"ה, שאם נתבונן היטב במציאות ונחוש השגחתו יתברך, נכנע לפניו ונזהר על כל צעד שנעשה, ולכן יצרנו מכחיש מציאות השגחת ה' עלינו, ועיקר עבודתנו להתגבר כארי על יצר זה, להתבונן כיצד הקב"ה ממלא כל המציאות ומשגיח עלינו. ולפי זה מובנת ההשוואה שעשו חז"ל בין האחים, שלא הכירו את יוסף הצדיק וכשנגלה אליהם נבהלו מפניו, לבין העתיד לבא, כשיתגלה מלך המשיח ותתגלה מלכות ה' - יבהלו כל המכחישים השגחתו.

כידוע מצדיקי אמת, התגלות זו קרובה מאוד, לכן כדאי שנתרגל עצמנו להתבונן בהשגחת ה' עלינו ונקיים מצוותיו ביראת ה' ואהבתו, עד שנכיר במלכותו טרם יתגלה אלינו במפתיע...

"ולא עמד איש אתו"

איתא במדרש שרצו השבטים להרוג את יוסף, ובא המלאך גבריאל ופזרן ב 4 רוחות החדר. ולזה נאמר "גשו נא אלי ויגשו". ועוד שלשון הפסוק מדוקדק "ולא עמד איש אתו" (ולא נאמר "ולא גשאר") כי עמדו בפינות החדר.

"אני - יוסף"

רבות ועצומות היו הקושיות שהיו לשבטים, הכיצד נחשדו? כיצד הוחזר כספם? כיצד ידע יוסף להושיבם לפי גדולם? ועוד ועוד אך כששמעו שתי מלים אלו "אני יוסף" - תורצו בבת אחת כל הקושיות, כי לפתע - הבינו... כך גם לעתיד לבא כשיתגלה הקב"ה בכל הדרו ויאמר "אני ה'" - לפתע כל השאלות התמיהות שיש לאדם בעולמו - הכל יתורץ, כי הידיעה הבהירה של מציאות הקב"ה תבהיר ותתרץ את כל הקושיות.

לילות ליל פסח

הלכות השכרת שדה ובית מרחץ ובית עסק לגוי בשבת
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

עבודת גוי בשבת בתנור אפיה ובריחים

יא. יהודי שיש לו תנור אפיה, או ריחיים לטחינת קמח, בדורות הקודמים היה דרכם שמי שהיה לו תנור לא היה מוסרו לאחר תמורת דמי שכירות או תמורת אחוים, אלא היה שוכר פועלים שיעבדו בתנור, ובריחיים היה דרכם למסור הריחיים תמורת דמי שכירות או תמורת אחוים, ולכן היה בזמנם דין תנור כדין בית מרחץ, ודין ריחיים כדין שדה.

וכל זה לענין כשמשכיר תנור או ריחיים לגוי, או מוסרו לו תמורת אחוים מהרווחים, אבל למסור תנור או ריחיים לגוי בקבלנות, דהיינו שיהיה כל הריוח ליהודי, והגוי מקבל ממנו שכר קצוב עבור עבודתו, דין תנור וריחיים כדין בית מרחץ שנתבאר לעיל (סעיף י').

השכרת שדה ומרחץ לגוי כשנשתנה מנהג המקום

יב. בדין האמור לעיל לענין בית מרחץ ותנור אפיה וריחיים לטחינת קמח, היינו כשהיה מנהג המקום כנ"ל, שאינם משכירים בית מרחץ או תנור, אבל אם מנהג המקום שרגילים להשכיר את בית המרחץ או את תנור האפיה, או שמוסרים אותם באריסות, יהיה דין בית המרחץ והתנור כדין השדה להקל. וכן אם מנהג המקום שאינם מוסרים את הריחיים בשכירות או באריסות, אלא שוכרים פועלים שכירי יום לעבוד בריחיים, יהיה דין הריחיים כדין בית המרחץ להחמיר.

ויש אומרים שלענין שדה נשתנה המנהג בזמנינו, ואין רגילות להשכירה או למסרה באריסות, אלא שוכרים פועלים שכירי יום, ולכן יש להחמיר בזמנינו לענין שדה, ויהיה דינה כדין בית מרחץ.

ויש אומרים שצריך שיהיה דרך רוב אנשי המקום למסור השדה באריסות או להשכירה, אבל אם הוא מחצה על מחצה, דהיינו שמחצית אנשי המקום שוכרים פועלים לשכירי יום, ומחציתם מוסרים באריסות או משכירים, אין להקל. ויש אומרים שאף במחצה על מחצה יש להקל.

באילו אופנים יש להקל להשכיר מרחץ לגוי

יג. בכל הדינים האמורים לעיל (סעיפים א-ב), לענין השכרת בית מרחץ לגוי, שיש להחמיר בזה משום מראית העין, אם כבר השכיר את בית המרחץ לגוי מזה זמן רב שנה אחר שנה, (והתנה עמו שלא יעבוד בבית המרחץ בשבת), ומחמת כן נתפרסם הדבר שאותו בית מרחץ מושכר בידי הגוי, יש להקל להשכירו לגוי שיעבוד בו בשבת, שהרי הכל יודעים שאותו בית מרחץ מושכר בידי הגוי, ואין לחוש יותר משום מראית העין, וממילא נעשה דין אותו בית מרחץ כדין שדה.

לחן ליל פסח

"והנער איננו אתי"

רבי קלונימוס שפירא, האדמו"ר מפיסצ'נה, היה בין היהודים שהוחזקו בגטו ורשא בימים הנוראים ביותר של השואה. גם אז קרא טוב ושוב לעסוק במתן הינור יהודי שורשי לילדים וללמדם את התורה. ולא להניחם לנפשם בטענה שבינך וביןך כד סופם למות על קידוש השם פעם, בשדריבך על כך, ציטט את הפסוק: "איד אעלה אל אבי והנער איננו אתי". ואמר "עוד מעט נלך

אל העקדה ונעלה אל אבינו שבשמים. אבל איך נעלה אל אבינו והנערים הרבים שלנו אינם איתנו, כי לא הינכנו אותם בראוי..."